

Temat 4 : Rzeźba na tle epok ,utrwalenie pojęć .

Daty planowanych lekcji: **7.05.2020**

Zadania do wykonania:

1/Przeczytaj uważnie tekst w podręczniku na stronie od 59 do 60.

2/ zapoznaj się z informacjami w karcie nr 1 – zrób notatkę do zeszytu pt .tytułem : Jak zmieniła się rzeźba od czasów dawnych do dziś.

3/ *działanie plastyczne* - spróbuj zaprojektować i wykonać z plasteliny (ciastoliny) klasyczną i abstrakcyjną rzeźbę przedstawiającą dowolne zwierzę lub roślinę. **Pracę** sfotografuj komórka i **przesli do 14.05br.**

Karta nr 1 – mini wykład o rzeźbie i podejściu do jej formy

Rzeźba - jedna z dyscyplin zaliczanych do sztuk plastycznych , której dzieła (realistyczne lub abstrakcyjne) są trójwymiarowymi (można je oglądać z każdej strony), najczęściej stałymi i niezmiennymi formami albo obiektami, w różnym stopniu powiązanych z otoczeniem, odmiennymi pod względem materiału i techniki wykonania.

Dzieła rzeźbiarskie wywołują nie tylko wrażenia wzrokowe, lecz także przestrzenne i dotykowe. Podstawą rzeźby jest bryła (forma), tworzywo i faktura.

*rzeźby tradycyjne – realistyczne
obiekty wykonane ręcznie w
kamieniu, drewnie lub metalu,
mające określoną funkcję,
spełniające wymogi estetyki*

*obiekty rzeźbiarskie –
zwykle przedmioty, rzeczy
codziennego użytku,
przetworzone w dzieła
sztuki (np. ready mades)*

**Główne
rodzaje rzeźby**

*rzeźby abstrakcyjne –
dzieła nienawiązujące do
rzeczywistych form,
często powstałe w
nietypowych technikach*

*asamblaże i instalacje
– trójwymiarowe,
przestrzenne
konstrukcje z wielu
spreparowanych
przedmiotów*

Antonio Canova: *Psyche i miłość* – przykład rzeźby tradycyjnej

Joan Miró: *Kobieta i ptak* – przykład rzeźby abstrakcyjnej

Rzeźby dzieli się również na :

- **wolnostojące:**
 - Pomnik
 - Popiersie (biust)
 - Głowa
 - Instalacja
- **Płaskorzeźby – relief :**
 - Płaski,
 - Wklęsły,
 - Wypukły,
 - Wklęsłowypukły.

Pomnik - dzieło rzeźbiarskie dla upamiętnienia osoby lub zdarzenia historycznego.

Jego forma może być różna - najczęściej jest to posąg lub grupa rzeźb na cokole, ale może być nim również kolumna, obelisk, naturalny głaz, a nawet sztucznie usypane wzgórze (kopiec) lub budynek.

Pomniki: Fryderyka Chopina i Mikołaja Kopernika w Warszawie, Ofiar czerwca 1956 roku w Poznaniu, Bolka i Lolka w Bielsku Białej

Popiersie (biust) to w rzeźbie i malarstwie portretowym przedstawienie postaci ludzkiej do połowy bądź w ujęciu do ramion.

Popiersia: Józefa Piłsudskiego, Fryderyka Chopina, Iris z warkoczem, Neferetiti.

Instalacja- dzieło sztuki będące układem obiektów (wieloelementowa realizacja artystyczna w konkretnej przestrzeni(miejscu, obiekcie itp.)zastanej lub kontynuująca taka przestrzeń.

Instalacja anioła -Poznań

Instalacja „Taniec Czarownic” -Kielce

Pascal Dembis: Irrational Geometrics 2008

Relief – kompozycja rzeźbiarska wykonana na płycie kamiennej, metalowej lub drewnianej z pozostawieniem na niej tła.

Istnieje wiele sposobów klasyfikacji rzeźby, m.in.:

- rzeźby pełne
- płaskorzeźby – reliefy

Ze względu na swoją skalę (np. miniaturowa, monumentalna).

Ze względu na liczbę przedstawionych postaci:

- wolno stojące (pojedyncze)
- grupowe

Rzeźba może posiadać fakturę lub kolor

Ze względu na temat dzieli się je na:

- przedstawiające m.in.:
 - antropomorficzne
 - pełnofigurowe - posąg
 - popiersia, głowy

– zoomorficzne

- np. zwierzęta rzeczywiste
- zwierzęta fantastyczne

– floralne

abstrakcyjne

- instalacje

Ze względu na funkcję :

- rzeźby dekoracyjne (np. popiersie),
- rzeźby architektoniczne (np. płaskorzeźba w tympanonie starożytnej budowli),
- rzeźby kultowe (np. posąg Chrystusa),
- rzeźby memoratywne, w tym:
 - pomnikowe (np. Zygmunt III Waza na kolumnie),
 - nagrobne.

Jeśli interesuje cię rzeźba i chcesz wiedzieć więcej to możesz obejrzeć prezentację na stronie: <https://slideplayer.pl/slide/428769/>

JAK ZMIENIAŁO SIĘ PODEJSCIE DO RZEŹBY ?

Od samych początków rzeźby, artyści dłużyli przykładali szczególną uwagę do **realizmu** swych dzieł, szczególny nacisk kładziono na to, aby przypominały one do złudzenia rzeczywistość. W czasach renesansu, kiedy tworzyli tacy artyści, jak Michał Anioł wykształcono ideał rzeźby w drobniawy sposób odtwarzającej najmniejsze nawet elementy ludzkiego ciała.

Głównymi materiałami, w których rzeźbiono był brąz, marmur i kamień. **W XX wieku zaszły zmiany, zerwano z mimetycznym oddawaniem rzeczywistości.** Rzeźbiarze zaczęli sięgać po abstrakcję, a także upraszczali formę, nawiązując do sztuki prymitywnej.

Rzeźby antyczne – podejście

Grupa Laokoona na tle ściany boskieta

Wersal

Forma rzeźby rzeźba

- ogrodowa,
- sakralna,
- nagrobkowa,
- pomnikowa,
- portretowa,

Posąg Ludwika XIV z 1837 otwierający Działyniec Królewski

Popiersie Ludwika XIV, Wersal Giovanni Lorenzo Bernini – włoski rzeźbiarz i architekt; jeden z najwybitniejszych artystów baroku

Rydwan Apollina w ogrodach Pałacu Wersalskiego

Majestatyczna grupa dłuta Jean-Baptiste Tuby'ego stanowi niejako symbol okresu największej świetności Wersalu.

Rzeźby kultowe

Athena Parthenos – statua kultowa Ateny-Dziewicy, wykonana w latach 447–438 p.n.e. przez Fidiasza dla Partenonu w Atenach, jej wysokość wynosiła 12 m.

Chrystus Odkupiciel (port. *Cristo Redentor*) – 38-metrowy pomnik Jezusa Chrystusa wzniesiony na szczycie granitowej góry Corcovado w Rio de Janeiro w Brazylii

Detal architektoniczny

- **Putto** – motyw dekoracyjny przedstawiający małego nagiego chłopca. Określenie stosowane także do postaci aniołków powszechnie stosowanych w dekoracjach kościelnych (renesans , barok i rokoko).
- Putto stosowane było we wnętrzach budowli oraz jako ozdoba tarasów, parków i ogrodów.

Putto na Pomniku Trójcy Św. w Bystrzycy Kł.

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Putto>

Rzeźby memoratywne (ku pamięci, upamiętniające)

Gotyk

Wit Stwosz Nagrobek Kazimierza IV Jagiellończyk

Renesans

Bartolomeo Berecci - nagrobek Zygmunta Starego

Barok

Giovanni Bernini nagrobek Ludwiki Albertonii

Pomnik Fryderyka Chopina w Warszawie – secesyjny pomnik znajduje się w Park Łazienkowskim w Warszawie, przedstawiający odlaną w brązie postać kompozytora siedzącą pod stylizowaną mazowiecką wierzbą.

Współczesne rzeźby abstrakcyjne

Dzieła Wiesława Domańskiego

Katarzyna Kobro – Kompozycja przestrzenna nr 6